

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglašavanje, šalje se naplatnicom ili položnicom post. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tro list na vrijeme ne primi, neka to javi odgovarajući u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše »Reklamacija«.

Čakrnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nealoga sve pokvareni» Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za godinu stoji 10 K u obće, 5 K za Poljake, 3 K za Srbe, odnosno K 250 na pol godine.

Izvan carine više poštarina. Plaća i ostaje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali 20 h, koji u Puli toli izvan liste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1. Imao neka se naslovljavu svapismajpredplata

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. H. Mandić u Tratu.

Hrvati i Slovenci Istre!

Sazivljite svuda javne pučke skupštine za hrvatsko-slovensku porotu u Istri, da se jednom i nama počne suditi u našem narodnom jeziku.

Rat na Balkanu!

Pohlepna i pokvarena Europa već stotine godina dopušta, da divlji čopori Turaka na zvierski način mrčvare i muče, kolju, ubijaju, otkrivaju nevine kršćane, koje je krivnjom civilizovane i kulturne Europe zadesila nesreća da ih još uvijek zarobljene drži ona vjerski fanatizirana neman u ljudskoj spodobu, što se nazivlje Turčin. To sve trpi, dopušta tobože napredna, kulturna, humanitana Europa, jer zavist te kulturne Europe, neza sitnost i proždrljivost, inače ličnost i pokvarenost u ovo »civilizovano« doba prečila je da sada uvijek pošteni, koji bi se podigli na obranu potlačenih i mučenika, da ih oslobode od krvoločne zvijeri. Tako je Turčin i nadalje mirno na ošigled kulturne i čovjekoljubive Europe kao, robio, palio, otkrivajivo žene, mladjuhu dječicu i nemoćne starce. Kad bi se ta izmućena raja kadgod u zdvojnosti podigla i pokušala da sirese sa sebe zvijerski jaram to olomanske nemani, eto ti odmah kulturne Europe, gdje priskaće u pomoć divljoj nemani da uguši zdvojni jark i plać gladne i izmućene kršćanske sirotinje. Sve to u ime lažne i kulturno civilizacije iskvarene Europe.

Te patnje i muke, osobito zvierska mućenja što je počinjala divlja Turad u ovo zadnjih par mjeseci, dok je kulturna Europa sve to mirno promatrala — sve u ime lažne civilizacije — ganule se male balkanske države, juvačka Crna gora, Srbija, Bugarska i Grčka te su oholom Turčinu poručile, usprkos zaprijetkama i groznjama »kulturne« Europe, da prestane već jednom tim zulumom i da dađe svojim podanicima kršćanima jednaka prava i slobodu kao Turcima. Turaka lija obratila se tada na »kulturnu« Europu za pomoć pritažbom, da joj se crvi, glauri groze ratom. Ali ovaj put te juvačke države nisu hiljele poslušati diplomatake (čitaj: lažne) svijeta »čovjekoljubiva« Europe već se slotise skupno u jednu vojsku, da priskaće potlačenoj braći u pomoć i oslobode od divlje zvijeri, koja ih kroz stoljeće mući i gnjavi.

I tako je prvi top pakao sa vrietnih brda Crne gore i hrabra četa odsevljenih Crnogoraca posla je protiv tjeđoa granicu i navalila na Turčina, da oslobudja svoju krenu i kršćansku braću. Eto već osam dana juvačka crnogorska vojska god svojim juvačkim princovima pristajva u zajedništvu Danilom i princom Mirkom (ova) je ispalio prvi top na Turčine i drugim slavnim vojvodama, hrabro kroći

od pobjede do pobjede po turskoj zemlji prema gradu Skadru (Skutari) da ga predobije.

Viesti sa ratišta bilježe, da se na jednoj i drugoj strani hrabro bore i s jedne i druge strane padaju mnogobrojne juvačke glave, ali do sada su bili uvijek Crnogorci pobjednici na svoj liniji. Tako su Crnogorci pobjedonosno prođeli do važnog i dobro utvrđenog turskog gradića Tuzi, u kom je bilo 4800 Turaka, te nakon trodnevnog ljutog boja prisilili, da su se Turci predali i zarobili 3000 Turaka sa zapovjednikom, topovima i zairom. U tom boju palo je 256 Crnogoraca a 800 bilo je ranjenih.

Druga jedna divizija Crnogoraca obsjeda važnu tursku utvrdu Beran, za koju se očekuje, da će svaki čas pasti u crnogorske ruke i otvorili put do Skadra. Time bi se crnogorske čete marsirajuć svaka sa svoje strane sjedinile i zajednički udarile na grad Skadar u Albaniji.

Vojska Bugarske, Srbije i Grčke još nije prođrila u Tursku zemlju, čekajuć na odgovor Turske glede podjeljenja slobode kršćanima u Macedoniji i Staroj Srbiji. Medjutim je grčki parlament i vlada proglasila otok Kretu za pripojenu k svojoj zemlji i proglasila tamo grčki ustav.

S druge strane pa se javlja, da je 3000 turske vojske provalilo u ponedjeljak u Srbiju, ali su bili nakon malog okršaja potisnuti natrag preko međe. Ovim činom je Srbija rješena obzete naviesati Turskoj rat, te će sada srbska vojska, koja stoji u pripremi na međji provaliti u Tursku a time ujedno i Bugarska vojska započeti rat, dok će Grčke čete provaliti u Tursku sa juga i pritanuti istu sa svih strana. Vrhovno zapovjedništvo ovih četiriju vojska predano je bugarskom kralju Ferdinandu.

Dok ovo pišemo još nisu spomenute združene čete provalile u Tursku, ali možba prije nego li naš list dođe u ruke našim čitateljima, rasplamsati će na celom Balkanu sveta vatra za oslobodjenje svih slavenskih i grčkih kršćana iz stoljetnog i krutog robstva i suzanjstva, što neka Bog dade uz vruću želju, da slavenska milica počne cijeloj »kulturnoj« Europi ne samo kako se ima ginuti za slobodu, nego kako ta milica znađe pravo i pošteno širiti civilizaciju i kulturu.

Zasućimo rukave!

Pred neko tri mjeseca osnovalo se u našoj Opštini društvo »Narodna Zajednica za Istru«. Osnovalo se to društvo uz sudjelovanje čitave takorekut naše brojne inteligencije u onom kraju, a osnivanje je bilo potaknuto nesredjenim našim nar. položajem i ovom nekomsatagacijem o našem narodnom životu. Novo društvo nije izum ili kreacija niti pojedinca niti skupine kakore u Istri, već je to kopija postojećih takvih udruga kod Njemaaca (S.S.M. mark, Deutsches Bund &.) i kod Čeha, osobito ušihore »Pomavarska Jednosa«, koje već 30 godina blagotvorne djeluje za dobrobit i sreću česke naroda. Prvi

jele se je jednostavno ovu tako lijepu i korisnu ustanovu iz bogate česke poljane, na naše još pusto tlo. Hoće li kod naša naići ova biljka na plodonosno tlo, to će se doskora vidjeti, ali može se već sada reći, da će to u glavnome zavisti o našoj zrelosti, o shvaćanju zadaće te naše »Narodne Zajednice« sa strane čitave naše inteligencije u Istri.

Prošla su već 3 mjeseca od osnutka »Narodne Zajednice za Istru«, društvo je uredilo svoju pisarnu, sjednice se odbora obdržavaju redovito, na istim se u prisutstvu 20—30 ljudi vijeka o našim najprešnjim i najvažnijim pitanjima, stvaraju se dalekosežni zaključci, u pisarni se marljivo i točno obavljaju poslovi, piše se i prima stotine pisama, osnivaju se nove podružnice, započelo se sa namještanjem naših mladića iz ugroženih krajeva Istre u naučnike, započeti će se uskoro sa stvaranjem našeg privatnog narodnog kastru, jednom riječju radi se, posluje se marljivo, živo i ozbiljno, kako i treba, ako hoćemo, da što iz toga bude.

Nego mi, koji iz bliza promatramo to poslovanje naše »Narodne Zajednice«, čuđom se čuđimo gledajuć, gdje se još čitav rad ili barem velikom većinom kreće u granicama Voloskog kotara. Osnivaju se podružnice jedna za drugom, ali sve u Liburniji; dolaze razni upiti i informacije, ali većinom iz istočne Istre, tako da izgleda, kao da je društvo osnovano samo za onu stranu naše pokrajine a ne za čitavu Istru. Ostala Istru kao da čeka, čeka neodlučna, što će biti s tem našom Zajednicom. Nekakrim se nepouzdanjem, čini se, prali ovo naše narodno radotanje, a to je dokaz ili da su naše priljke u Istri tako nekonsolidirane te nema više povjerenja ni u koga ili pak da smo svi skupa pali u neku apatiju, letargiju, što li, a to su slabi znakovi za nas. Nešto omladina drži se daleko od »Narodne Zajednice«, a isto tako i naše učiteljstvo, a ova dva faktora bila bi uz svećenstvo najpozvanija u radu kod Zajednice. Naše svećenstvo ipak se hvalevrijedno zanima za to naše novo društvo i obraća se na nj u raznim pitanjima, ali ostala naša učena gospoda gdje su, što rade?

»Narodna Zajednica za Istru«, odnosno njezina uprava pokazala je svojim dosadašnjim radom i marom, da će društvo moći lijepo uspjervati, da ima sve uvjete za povoljan razvitak i da će se ovo društvo upravo nametnuti svojim radom svim našim faktorima o Istri. S toga omojmo više čekati, nemojmo dulje tjerati »pasivnu rezistenciju«, već zasučimo rukave svi, koji smo sposobni, koji smo pozvani i koji smo voljni poslovatl na narodnoj, nezarađnoj našoj ojvri.

Pogled po Primorju.

Puljako-rovinjski kotar:

Obrtna škola u Puli. Država je uzela parve u svoje ruke obrtnu školu u Puli. Do sada podučavalo se je na ovoj samo

u talijanskom jeziku. Od sada podučavati će se također na njemačkom i na hrvatskom jeziku.

Te male obrtne škole i s njima spone slobodne dvorane za risanje (disenj), vrlo su korisne za mladež, koja se uči razne zanate i za odraslije radnike.

Srgiti (apprendisti) biti će dužni polaziti školu neke ure večerom, a drugi mogu se učiti redovito, a treći (i posve odrasli) mogu počti na nauke u dvoranu za risanje, gdje će se također mnogo naučiti. Za nas je narod velik dobitek, da će se mladić moći podučavati na svojem narodnom jeziku. Zato upućujemo našu mladež i roditelje, u pisarni se marljivo upisu svoju djecu, koja su svršila pučku školu, u tu obrtnu nastavnu školu i to u hrvatski odjel, gdje će brže i bolje napredovati.

Upisivati se može na večer pri ravnanateljstvu, Vicolo al Mare, palača pokojnoga Mate Skočevića, gdje je i do sada bila ta škola, ali ne državna. Ravnatelj profesor Nakić (piše se Nachich) rodom je Dalmatinac, te znađe hrvatski kao i mi. Roditelji imaju pravo zahtjevati, da jim sin bude upisan u hrvatsku sekciju, makar da ga je majstor ili poduzetnik upisao u koju drugu. Na to treba paziti. Preporučamo ti i slavenskoga roda socialistom, neka u pitanju narodnosti i jezika ne budu tuđjem loncu zaklopac. Dosta se je našega naroda otudjilo svomu rodu i jeziku, a sve b z potrebe. U obrani narodnosti ne smije biti nikakove razlike među Hrvatli i ostalimi Slaveni u Puli.

Te sa škole vrlo korisne. Jednu takovu malu obrtnu školu na našem jeziku imamo mi istarski Hrvati već davno u Kastvu. Sada će ona biti podržavljena, kao i njezina mlada kćerka u Zadaru, na međji katavske občine prama Rieci.

Katavska obrtna nastavna škola (tamo ju zovu delavacka škola), učinila je mnogo dobra onomu narodu. Mnogi majstori na trgovačkim parobrodima, mnogi tiskari i drugi poduzetnici i majstori u istočnoj Istri, imali su prvu nauku na delavackoj školi u Kastvu.

Tho će na svoje oči da vidi kakore brame risarije (disenje) vama obrtnih struča učenicu one škole tamo čine (mladež od 14 do 18 godina), neka se nedjeljom u jutro i popodne potrudu do dvorane Čičanove u Puli (Nar. Dom, prvi pod lico).

Tamo su izlozene te radnje, štite iz Kastva na molbu našeg zastupnika tra Laginje, koj je njeđa najviše radio o tom, da se je u Kastvu, pomoću države i občine bila ustanovila ta obrtna škola.

Veseliti čete se točnosti, ljepoti i čistooi onih radnja. Na svakom je komadu dan i godina, kad je dovršen i ime obrtnika, koj je on učinio.

Dodjite, da vidite, nećete se tajati. Upisajte vašu mladež u Puli u hrvatski odjel industrijalne (obrtno) škole i načeti se kajati.

I sređiji ljudi, koji niste prevršili 30 godina, a znate znati i tako školu školi.

polazite u lazne ure slobodnu risarsku dvoranu (sala libera di disegno). Biti će vam od koristi. Zašto Cesi, Niemei i Talijani napreduju u arsenalu i drugdje lakše nego li naši? Zato, jer oni su imali industrijalne škole i nauke, a naši nisu. Pak „ki umi, ima dva“. Tako je bilo i biti će.

Marčana. Poštansko sabiralište bit će doskora nadomješteno poštanskim uredom. Natječaj bio je otvoren, te imade, kako nam je poznato više molitelja, od kojih ako se ne varamo, nema nitko propisanih nauka i sposobnosti, da bi mogao isti ured uspješno voditi. Nu nama nije dani toliko do osoba, kojima će biti povjerena uprava tog ureda — premda je i to veoma važno pitanje, koje mora c. kr. ravnateljstvo pošta i brzojava u Trstu savjesno riješiti, da izbjegne eventualnim prigovorima i raznim neprilikama, koje bi mogle nastati usljed slabe uprave buduće ove pošte — već je nama do smjesta naš poštanskog ureda.

Današnje poštansko sabiralište i telefon nalaze se na kraj Marčana, dosta daleko od središta sela. Zato je pristup k tomu sabiralištu velikoj većini marčanskog pučanstva i strancima dosta težak i neugodan, osobito u zimsko doba. Tako se događa, da mnogo celjadi, mjesto da nosi pisma u sabiralište, gdje moraju biti zaključana u torbu i odpremljena u Vodujan, čeka na putu poštaricu (!), te joj ih slaže u „bisage“. Kad pak dođe stranac (a dolazak je središte sela „placa“), pita za poštu ili telefon, šalju ga na kraj sela. On se začudi, nasmije, kadkad zakune, pa ide dalje, bez da može obaviti svoj posao.

Da je položaj današnjeg poštanskog sabirališta i telefona veoma nepovoljan za Marčanu i stetan za istu poštu (jer sprječava promet poštanskih vrijednosti), ne treba nego dokaz, da su svi uredi (obćinsko vijeće, žandarmerija, financa, škola, posujilnica, župni ured) i sva trgovina nalaze oko „plac“ u sredini sela. Kad je tomu tako, zašto nebi budući poštanski ured i telefon bili u sredini sela — na „placi“? To je ono važno pitanje, koje nas danas sili, da ovim putem dignemo glas i upravimo molbu na kompetentne oblasti, da ugodi narodu i da budući poštanski ured smjesti u središte sela. Rekli smo, da nam nije do osoba nego do položaja. Pošta mora da bude oko „plac“.

Imenovanje u sudbenoj struci. Nas domorodac i dosadašnji predstojnik kotarskog suda u Buzetu gosp. Franjo Mavar, bio je koncem prošloga mjeseca imenovan savjetnikom zemaljskog suda i dodieljen c. kr. okružnom sudu u Rovinju.

Promenadni koncert u Medulinu. Glazba Medulinskog Sokola priredjuje u nedjelju dne 20. t. mj. u 4 s. po p. na trgu promenadni koncert.

Lošinjski kotar:

Nerezine. Dne 6. t. mj. zavrila se u tugu čestita kuća hrvatske korenike Gavde Sokolčića, ranom smrću hčerki mu Hijacinte. Premda ostaljena tijelom uslijed duge i ozbiljne bolesti, ipak jaka duhom htjede i onog jutra u crkvu na sv. pričest kao što je svaki dan običavala, kad dojde iznenada smrt, ne da je iznenadi, već da je združila s onim, kome je u životu služila. Ljubavi svojom prema Bogu i domovini znala je toliko puta u životu zanijeti srca svojih drugarica i bodrila ih svakom zgodom, da ne bi, kako se na žalost više puta događalo, pogazile hrvatsku riječ, što su ju našale milijekom matere svoje.

Obćinsku sudbu nad njezinom smrću potkralo je ovdanjsje pučanstvo bez razlike stranaka, učestvovanjem u sjažnom spjevodu dne 7. t. mj. prem da je bila hčerka. Pokoj vječni pokojnici a obitelji pokojne nad ranim gubitkom.

Veli Lošinj. U jednom od posljednjih brojeva „Piccola“ čitali smo dopis iz Vel. Lošinja. Učeni dopisnik spaja rečenice kao kakav dječak pučke škole. Izvraca incidentat, koji se je zbio na obćinskoj sjednici, kad je obćinski listnik dr. Sussich dobacio uvredu velološinjskim Hrvatima. Sjećam se, kad je pred više godina jedan Čeh u bečkom parlamentu dovuknuo njez. kom Njemcu, da čovjek, koji vrijeđa jedan cijeli narod je ili za ludnicu ili za buturnicu. No neka ne misle, da je stvar svršila na obćinskoj sjednici. Doktor Sussich? On priznaje, da su ga talijanske škole učinile Talijanšem. Proli njemu kao liječniku znadu se tužiti i velološinjski Talijanaši.

Samo čekamo nove obć. izbore, da koga zbarkamo, i da vidimo, dali će Talijanaši krivotvoriti punomoći.

U istom broju dopisnik se hvali kako imadu puno djece u „Giardino infantile“, a mudro su o broju djece pučke škole, ima pravo. Ako imade družina škola više djece, ne može imati istodobno i talijanska. A znamo dobro, da iz „Giardina infantile“ pobjegne svake godine par sokolčića i sokolika u Družbinu školu a tako je bilo i ove godine.

Školski zakon određuje do 80 djece na jednoga učitelja. Ovdanjsja talij. škola ima jedva 100 djece pa ima četiri učiteljske sile, a čuje se da dolazi i peti učitelj. Dakle tako? A kad Hrvati stogod pitaju, što im po pravu i po Bogu ide, zateze se i na koncu ne dobiju ništa.

U posljednjoj obćinskoj sjednici bilo je govora o tom, kako je ostala nasamarena naša obćinska uprava u pogledu troškova električne razsvjete. U sred rasprave ustade g. načelnik i reče: „Dobbiamo constatare che nostra comune ha fatto in questa cosa un grande fallo“. Jedni su to priznali, a drugi su priznali te ispricicali se i branili, tako, da bi čovjek koji sa strane sluša prosudio, da onaj koji najviše govori, najviše se čuti krivim, te onaj koji previše dokazuje, ništa na dokazuje. U istoj raspravi, u svoju obranu, okrenu se jedan zastupnik talijanske većine i reče jednqm svom drugu hrv. majnine: „kad ja što govorim, Vi uvijek morate stogod naći da prigovorite“. Jako slabo oružje jednog školanog čovjeka protiv jednog kopača, pope Škarpou.

Govore, da je Don Vice Scarpa usvoje mlado doba bio žestoki Hrvat, ali da se u poznije dane sjetio e mau je ime čisto talijansko (vidi Partičev rječnik: scarpa = postol, stari postol, postolina itd.) i tako i on postao talijanac. Ali evo sada i našega fra Jerka Juristića, gdje tvrdi, da i njegovo ime dolazi iz latinskog (jus-juris) pa eto s toga se sada i on talijancem osjeća.

Prosteno je svima, svima — samo nije izdajici.

Voloski kotar:

Ispliti osposobljenja za učiteljsku službu. Pismeni ispliti za obće pučke i gradj. škole započeli će pred ispitnim povjerenstvom u Kastvu dne 4. studenoga 1912. u 7 sati u jutro. Molbenice s prilogima (svjedočba isplita zrelosti, opis života, dakazi dvogodišnjega službovanja na školama s pravom javnosti) neka se na vrijeme pošalju preko dotičnoga c. kr. kot. škol. vijeća ravnateljstvu ispitnog povjerenstva u Kastvu.

Plemeniti dar. P. n. gg. članovi mjesnog školakog vijeća u Kastvu: F. Ruzič, dekan, F. Rubeta i F. Baf, nadučitelji, te I. Vlah i M. Kundić, obć. savjetnici, darovali su svak po 2 K, da bude upisan u društvo Sv. Jeronima u Zagrebu djak Josip Jurđana pok. Andrije, bivšeg obć. podvornika iz Kastva 18, na čemu im u ime obćarenog i društva izriče najljepše zahvala: Bruno Jurinčić, učitelj i povjerenik društva Sv. Jeronima u Kastvu.

Javni plesovi po Kastavčćini. Pišu nam iz one obćine: Ne čudite se gosp. uredniče, što Vam pišem baš ja o javnim plesovima, za koga znate, da se bavim inače sasvim drugim pitanjima. Priznajem odmah, da nisam protivnik javnih zabava, pa ni istih plesova, kad se isti vrše i obdržavaju u neko doba godine, kadno je i drugdje običaj (zao ili dobar, neću da u to diram), ali da se pleše skoro u svako doba godine (izuzev jedino korizmu), čini mi se, da je to ipak odvise.

Protivan jesam javnim plesovima, priredjivanim prečesto i u nepravo doba, ne samo radi toga, što se mladež, osobito ženskog spola, izvrgava svakojakim pogibeljim, već i zbog toga, što se tim trati dragocjeno vrijeme i što se razbacuje novac, stono ga mladež teškom mukom stiče.

Takovi plesovi, pa i najumjereniji, traju do kasno u noć, pa se još iz plesa podaju mladici u krčme, gdje ostaju često i preko dobe i gdje se izprazne do dna mršavi žepovi. Sljedećeg (ili još istog dana) valja da mladež podje na radnju, jer su plesači većinom radnici ili osobe, koje si služe kruh znojem čela svoga. Kakva da je ta radnja za probdivene ili djelomice probdivene noći, lahko se daje pojmiti. Kod plesa ili radi plesa potroši mladež dobar dio svoje zasluzbe, za sam ples, pijaću, odielo itd. što bi se moglo za prave potrebe upotriebiti ili za nužnije stvari pristediti.

Tim se dakle kvari i oslabljuje zdravlje i tjelesne sile, troši se skupi novac i stavlja u pogibelj čistoću tjela i duše.

Radi toga valja preporučiti obćinskoj obhlasti, da strogo pripazi na javne plesove, da obdržavanje istih ograniči što više može i da eventualne prekršitelje odnosnih propisa strogo kazni. Bez dozvole redarstvene oblasti nebi se smjelo u obće trpiti javnih plesova, dozvole pak vrlo ograničiti i prekršitelje strogo kazniti.

Na koncu moram da izjavim, da nisam kenio držati kakovu propovied ni oblasti ni plesočama, već da mi je bilo pred očima jedino duševno i tjelesno zdravlje naše mladeži, te čisto gospodarsko pitanje ili toli potrebna nam stjednaja, bez koje ćemo ostati uvijek siromasi.

Krčki kotar:

Baška. P. n. gg. članovi društva „Hrvatska Čitaonica“ u Baški, pozivlju se na redovitu glavnu skupstinu dne 20. o. mj. na 4 i pol sata po p. u prostorije Čitaonice.

Istodobno preporuča se gg. članovima, koji duguju članarinu, da se odazovu svojoj patriotskoj dužnosti.

Pazinski kotar:

Žrnjnj. Kako čitamo, otvoren je natječaj za mjesto podučitelja na ovdješnjoj hrvatskoj pučkoj školi, koje mjesto pokriva sada provizorno učiteljica gosp. Marki.

Ovdješnje će mjestno školsko vijeće nastavljati, a nadamo se, da će i druge kompetentne oblasti ići nama na ruku, da će od natjecatelja imati na to mjesto prednost onaj, koji će biti i sposoban i pripravan, da preuzme sviranje orgulja. Imademo krasne i nove orgulje, a nemamo već više vremena orguljaša, prem na grada za sviranje orgulja iznasta nešto oko 400 kruna.

Iza dugog moljakanja i naterzanja postigli smo ipak, da nam je ravnateljstvo pošta i brzojava udovoljilo našoj opravdanoj želji, te nam je poslalo kao pošte meatra g. Pilato. Nadamo se, da će smo uvjereni, da će narod biti sa novo-imenovanim postamestrom zadovoljan, jer će znati poštariti njega i njegov materijalji jezik, a ne pljuvati na sve što je hrvatski, poput poznatog Renčića i Bracco.

U Pločina. Početkom ove školske godine došao je u Pločina novi učitelj. Taj

gospodin hoće pod situ da bude Talijan, sa svim tim, što u njegovim školama teče naša krv. Ali njegov je otac goravio, da bi volio da se nauči od onese, nego da mu djeca uče naš materinski jezik. Nama je to prilično svedeno. Naš se jezik govori od Crigrada pa do Trsta, pak nam nije mnogo stalo, ako se među nama nadje koja prazna glava, pa se stranu slatkoća jezika, kojim su govorili naši stariji. Slobodno je pločinskom učitelju da ide u Italiju, pa ako ga je volja i u Tripolis. Nama je jedino krivo to, što on ne zna našega materinskoga jezika i što su naša djeca došla u ruke takvomu čovjeku, koji ne će zaoti ni govoriti s njima. Varaju se oni, koji misle, da se u školu ide samo da se nauči čitati i pisati. U školu se ide poglavito zato, da se nauči misliti, da se nabrusi pamet, da se dobije znanja, koje je svakome u životu potrebno. A kako može dijete dobiti znanja od učitelja, koji ne zna ni govoriti s njime. Najmanje što možemo od učitelja zahtjevati je to, da razumije djecu i da djeca razumiju njega. Pomislite ljudi što bi rekli Englezi, da im pošalju tamo za učitelja Talijana, koji ne bi razumio engleski? Digli bi nogu i protjerali bi ga, jer Englez, a tako i svaki pametan čovjek na svijetu hoće, da mu se djete u školi nešto nauči, a ne uzalud da trga i troši hlače na školskim klupama.

I mi na Pločini hoćemo, da se naša djeca nauče pameti i da se nakrcaju znanjem. Ono malo talijanskog jezika, što će im možda trebati, naučit će lahko, kao što su to naučili i naši stariji, koji nisu išli u nikakove škole. Našoj djeci treba nauke, a tu se nauku može dobiti jedino pomoću materinskog jezika. Zato i mi Pločinci hoćemo i zahtjevamo, da se djecu uči u našem jeziku. Mi hoćemo, da se toj našoj djeci otvore oči, da progledaju i da vide da ih Bog nije poslao na ovaj svijet da budu robovi Talijana, nego da budu sami svoji gospodari. Do sada smo bili talijanski sluga ali od sada nećemo više da budemo. Na obćini i svuda gdje se može stogod dobiti, namješteni su sami Talijani, a naši moraju se ubijati po Americi, ako hoće da svoju djecu prehrane. Dosta je već toga i nama su se otvorile oči i mi vidimo da je našemu siromastvu i našoj nevolji najviše krivo to, što nemamo škole u našem materinskom jeziku i u kojoj će podučavati učitelj, koji će biti naš čovjek. Braćo na Pločinišćini! Ne dajte se od nikoga zastrašiti, ne bojte se nikakvih „Mastilblata“ ni njihovih prijetnja. Oni će vas mamiti i varati, a vi uzimate mestu pa ih potjerajte, neka vragovi idu od kuda su došli. Čute da propadaju, pa bi se radi dignuti na vašu pleća. A vi im recite: Passato il tempo che la Berta filava.

Sa hrvatske gimnazije u Pazinu. Na državnoj gimnaziji sa hrvatskim naukovim jezikom u Pazinu imade ove godine 193 djaka, izmedju kojih 20 djevojčica. Novi učitelji namješteni su početkom ove školske godine gg. Količić i Vac.

Gg. učiteljima do znanja. List „Hrvatska Škola“ u Pazinu javlja u br. 8. o. g. natječaje na otvorena učiteljska mjesta u pazinskom kotaru. Natječaj traje do 16. listopada, a ne do 15. rujna, kako ona kaže.

Toliko na znanje onima, koji se za to zanimaju i koji su tražili razjašnjenje.

Porečki kotar:

Godišnji sajam u Livadama. Dajemo ovime do znanja trgovcem i ostalim zanimanicima, da će se godišnji sajam sv. Ivana u Livadama kraj Motovuna održati u nedjelju dne 20. oktobra ove godine.

Uložne knjižice za „PČELICU“ mogu se dobiti u tiskari Lestina i dr., Pula.

Koparski kotar:

Za Družbu sabralo se u Lanišću prigodom krštenja Sava-Vjerka Zlatić K 12. Darovate: Vrbka, župnik K 4—, Dočkal Marija K 2—, Klun Joško K 1— i roditelji K 5—. Novac je izručen ovdješnoj podružnici.

Razne primorske vesti.

Iz Austrijske delegacije. Delegat za Istru prof. Vj. Spiničić imao je u sadašnjem zasjedanju delegacija priliku, da temeljito razbistri prilike u Bosni i Hercegovini. To mu je bilo tim podesnije, što je bio određen kao izvjestitelj u odboru za bosanske stvari. Tu je podrobno razčinio upravu Bosne i Hercegovine, kao protunarodnu, koja je uperena u to, da što više koristi Njemcima i Magjarima a izkorističuje domaće pučanstvo. Osobito je raskrinkao osnove zajedničkog ministra financija Bilinskoga, koji hoće da uzdrži sadašnju upravu vladanje u Bosni i Hercegovini i nekako još više skući i onako krojavi ustav u tim zemljama. Prihite u Bosni proučio je naš delegat najtemelji tije, boraveći svog ljeta tamo navlas u svrhu proučavanja tamošnjih prilika, crpiv sve podatke od političara i zastupnika svih stranaka.

Izvajanja del. Spiničića nisu bila ugodna ministru Bilinskomu, jer mu je bjelodano i podatcima dokazao, kako na krivom temelju stoji sadašnja uprava u tim zemljama. Osobito se uzvrglo ministar, kad je delegat Spiničić rekao, da ima doći u izvještaj pitanje o proširenju djelokruga sabora i promjena ustava. Za te točke je ministar upravo zaklinjao odbor, da to ne dodje u izvještaj. Za cijelog govora bio je ministar vrlo uzbudjen i nešto prigovarao. U plenumu delegacija kao izvjestitelj odbora za bosanske stvari, iznio je del. Spiničić svoj izvještaj, kog ćemo donijeti u drugom broju.

U sjednici od prošlog utorka u raspravi o proračunu za mornaricu uzeo je riječ i naš delegat prof. Spiničić, koji je počeo hrvatski a onda nastavio njemački. Rekao je medju inim, da Monarkija mora sve poduzeti, da lokalizira rat i da ne učini nikakav korak, koji bi mogao učiniti utisak, da je uperen protiv onih, koji se bore za pravo i slobodu balkanskih naroda. Austrija treba da bude na moru jaka za svaki slučaj. Hrvatski narod nije još izgubio nade, da će državnici monarhije poći drugim smjerom. Podnaša predlog glede trogodišnje službe u mornarici, nadalje predlog, kojim se poziva uprava mornarice, da namjesti oficire po narodnosti i jeziku razmjerno prema broju momčadi. Zato da se u većoj mjeri učini pristupnom pomorska akademija na Rieci djacima iz Primorja. Traži, da se na pomorskoj akademiji više njeguje hrvatski jezik.

Hrvati i Slovenci na okupu. Poslije Opatijskog sastanka o kojem smo svoje doba javili, bili su dne 10. o. mj. na okupu u Beču nekogi hrvatski i slovenski zastupnici, da se dalje pogovore o položaju našeg naroda, osobito o Banovini Hrvatskoj.

Pogovor je otvorio dr. Šusteršič, načelnik slovenske pučke stranke, a predsjedao je dr. Mile Starčević, predsjednik glavne uprave hrvatske stranke prava.

Bili su prisutni još razni zastupnici iz Banovine i Dalmacije, dr. Perišić iz Bosne, prof. Spiničić iz Istre, dr. Krek i prof. Jarc iz Kranjske, dr. Korosec iz Štajerske, dr. Fon iz Gorice i dr. Brejz iz Koruške. Priopćenje o tom pogovoru glasi, da su zastupnici stranke prava iz hrvatskih i slovenskih zemalja izjavili svoje osvjedočenje, da politika naše države do sada nije bila na uhar našem narodu ni monarhiji samoj i da se u tom pogledu oče-kuje pametniji put.

Dne 19. i 20. o. mj. sastaju se u Ljubljani zastupnici stranke prava iz svih jugoslavenskih krajeva, te će oni valjda dati konačnu izjavu glede narodne politike i zajedničkog postupka u buduću.

Stranka prava ide za ujedinjenjem svih zemalja austro-ugarske monarhije, kuda živu Hrvati, Srbi i Slovenci, u jedno državno tielo, u zglobu svih država našega cesara i kralja.

Reč bi, da se je prilično čisto na tom, da Slovenci prihvaćaju bezuvjetno taj politički program hrvatski, a Hrvati priznaju kulturno-vjerski program Slovenaca, a to u glavnom znači, da hrvatska stranka prava — priznavajuć kulturne i vjerske osobine i organizaciju pravoslavanih (Srba) i Muslimana — priznaje, da je korisno i potrebno, da se također katolički naš narod drži bolje svoje vjere, nego li do sada.

Mislimo da je tako pravo i Bogu drago. Tako može narod od sve tri vjere pitati i ići za tim, da budemo najprije gospodari u svojoj kući, u velikoj hrvatskoj domovini, a u njoj svakomu svoje pravo. Tko bude mudriji, trezniji i pametniji, taj će napredovati, tko ne, ostajati će za drugim.

† Župnik Bukovac. Prošli četvrtak umro je u dobi od 66 godina a prošlu subotu pokopan je u dolenskih Toplicah u Kranjskoj velebastni gosp. pop Fran Bukovac umirovljeni triviški župnik.

Mnogo i mnogo godina šupnikovao je u Trzinu pazinskom u Istri na korist crkve i naroda. U teških prvih naših borbah u Istri, osobito u vrijeme izbora, kad je život bio često u pogibelji, pokojnik pop Fran bio je prvi medju prvimi, ne tražeć hvale ni priznanja.

Pred par godina stupio je u pokoj i pošao u mir na svoju starinu u dolnju Kranjsku. Ali bi reći, da mu nakon takvih godina boravka u Istri, na tvrdom Krasu, nije više pogodovao zrak dolenskih Toplica. Baš pred malo došao nam je glas, da se čuti nekako osamljen, turoban. A sada, eto pošao je Bogu na islinu.

Neka mu je častan spomen u narodu i lahka mu bila rodna gruda, a duša mu se raju naučila!

Zasjedanje parlamenta. Predsjedništvo zastupničke kuće carevinskoga vieća pozvije zastupnike na jesensko zasjedanje, koje počinje u utorku dne 22. oktobra u 11 sati prije podne. Na dnevni red prve sjednice postavilo je sljedeće predmete: 1. Izvještaj zdravstvenog odbora o zakonu za obranu i pobijanje prenosljivih bolesti. 2. Prvo čitanje vladine osnove o zakonu o tebečno-gospodarstvenim zadrugama. 3. Prvo čitanje vladine osnove o zakonu o osnovu obćenitog vjeresijskog zavoda za tebečno-gospodarstvene zadruge za zemlje i kraljevine zastupane u carevinskom vieću.

Utjeljivi pojav. Ove školske godine objavilo se za trčansko-koparsku biskupiju 11 izvršenih gimnazijalaca, koji stupiše kao bogoslovi rečene biskupije u sređanje sjemenište u Gorici. Izmedju mladih bogoslova imade 6 Slovenaca, 4 Hrvata i 1 Talijan.

Zadnjih godina bio je spao broj naših bogoslova za rečenu biskupiju veoma nizko, što se je bolno dojmalo svakoga rodoljuba, koji čuti nestašicu svećenstva u obće, napose pako svećenstva narodnoga. Radi nestašice domaćeg svećenstva uvadja se k nama svećenike čak iz Italije, koji ne znadu ni riječi narodnog jezika. Takovih svećenika imade već više u porečko-puljskoj biskupiji, gdje, kako je poznato, uživaju osobitu akčnost tamošnjeg biskupa, kojemu su svi takvi pridolice vazda dobro došli.

Župnički ispit u trčansko-koparskoj biskupiji položili su prošloga mjeseca sljedeći svećenici gg. Flaminio, Kraljić i Kristman. U istoj biskupiji bio je imenovan već g. župnik Novak u Povirju počasnim konsistorijalnim svjetnikom.

Godišnja glavna skupština političkog društva „Enost“ održavana je u nedjelju u jutro u velikoj dvorani Narodnog Doma u Trstu, uz dosta mnogobrojno sudjelovanje članova. Rečene su običajne točke dnevna reda bez rasprava; izvjestio je zastupnik dr. Rubaf o položaju obzirom na događaje na Balkanu; prihvaćena je resolucija obzirom na stanje u Hrvatskoj i na položaj na Balkanu i izabran konačno novi odbor sastojeci skoro od samih bivših odbornika.

Na obranu naših obala. U krugovima naše ratne mornarice pronoši se glas, da se kam u svaku iole važniju strategičku točku naših obala namjestiti stacionarske ratne ladje srednje veličine. U prvom redu kane upotriebiti u tu svrhu ladje starijeg oblika i to „Monarh“, „Wien“ i „Budapest“. Time biti će učinjen prvi korak na obranu našeg Jadrana, nu ostane li samo pri tom, slabo će biti obranjene naše obale. Daljnji korak odlučujućih krugova imao bi biti taj, da očisti naše gradove, gradiće i sela taljansko-iredentističkoga smeća, koje bi moglo biti vrlo pogibeljno nama i državi u slučaju kakrog zapletaja sa susjednom „priateljskom“ savezničkom državom, dok se bude kod nas svuda i u svemu podupiralo taljanstvo i dok se ne odstrani pogibeljne tuđince, dotle neće državi pomoći nikakve umjetne obrane ni na kopnu ni na moru.

Taljansko-turski rat svršen. Puno-moćni Italije i Turske već jedno mjesec dana pregovaraju u Svearskoj o miru. Te pregovore je nenadano pospjelo rat na Balkanu, te su u utorku prihvaćene i potpisane točke o miru između Turske i Italije. Sami ugovor o miru potpisati će obje vlasti u petak 18. o. mj. Time je taljansko-turski rat, koji je trajao jednu godinu i 20 dana konačno dovršen.

Zahvala.

Ovim putem zahvaljujemo svima, koji su nam izkazali svojom suću i djelo kršćanske ljubavi prigodom smrti i pogreba naše neprežaljene kćeri, dočicno sestre

Hijacinte.

Srdna hvala mjesnom dušobrižniku, koji ju je u bolesti češće krijepio sv. sakramentima, te č. oo. Franjevcima, društvu djevojaka prv. srea Isusova, trećoredskoj bratovštini sv. Frane i svima, koji su pokojnicu tješili u bolesti i pratili da blađnoga groba.

Hvala članovima Hrv. Čitaonice i svima koji su izkazali radnju počast pokojnici a nama nastojali ublažiti žalost.

Gavde Sokolić, otac,
Marija Sokolić, macuha,
Luka i Ivan, braća.

Marija Urbac i Liza Kamalić, sestre.

Čuveno ulje za sluh

nadijetećnika i žnika dra Schmidt-a odstranjuje brzo i radikalno privremenu gluhoš, cijeljenje i avnenje u ušima i smatranje gluhoš. Dobjia se po K 4 boca sa napulskom kako se upotrebljuje, kod ljekarnika 153 1-14

ZANETTI u TRSTU, Via Nuova 35.

G. kr. obrtna strokovna škola u Puli.

Oglas.

Daje se na obće znanje, da će predavanje kod ove škole početi dne 4. studenoga ove godine. Upisivanje učenika vrši se od danas unapried, do uključivo 31. t. mj. od 10

do 12. sati prije podne i od 6 do 8 sati na večer (u nedjelju samo do podne) kod podpisanoq ravnateljstva, Vicolo al Mare broj 1, II. pod.

Svaki učenik ima da plati upisninu kao priinos za učila. Ova pristojba iznosi za javne dvorane risanja K 2— a za školu usavršavanja za šegre K 1—. Inostranci plaćaju dvostruko. Oprost od ove pristojbe nije dozvoljen.

Učenici, koji se upisuju prvi put, imadu da prikažu zadnju školsku svjedocbu.

Od Ravnateljstva e. kr. obrtne-strokovne škole.

Pula, 12. listopada 1912.

C. kr. ravnatelj:
S. Nschloh.

Svim onim dragim prijateljima i znancima na Buzetini i Roštni, s kojima nemogu da se prigodom mogej odlaska u Rovinj osobno oprostim, kličem ovim putem srdačni zbogom i želim svima dobar ostanak.

U Buzetu, na 17. listopada 1912.

Franjo Mavrar,
e. kr. savjetnik zem. sud.

Iznajmljuje se odmah liepo uređjena soba sa posebnim ulazom za pospodju ili gospoju u Via Campo Marzio, broj 27, III. kat. 153 1-2

Kuća u Novogradiški na glavnoj cesti, sa posjedom, bašom, šljivikom, do dve i pol rali podkucne, zatim pol rali vinograda u brdu, jedan kilometar od kuće udaljenom; — prodaje se dobrovoljno i uz povoljne uvjete radi obiteljskih odnosa. Pohiže ubavijesti daje Budislav Dugač u Novogradiški (Hrvatska). 5-5

Švelja za bijelo rublje i tenška odjela preporuča se slavenskim obiteljima Pule. Adresa u uredništvu.

153 2-2 **Prodava se**

lijepi posjed (stancija) u najbližoj blizini grada Pule za nisku cijenu. Vrijednost približno 40 000 K.

Pobliže razjašnjenja kod e. kr. notara dra. Šorlija u Puli.

— Svoj k svome! —

IZAK MOGOROVIĆ

kovački majstor u Pazinu,

preporučuje se svima cijenjenom občinstvu za sve kovačke, kolarske i bravarske radnje, kao što i za izradnju vrlo praktične i nega novozumljenoga

stroja za gnječenje maslina.

Br. 508112.

Natjecaj!

U smislu zaključka obč. zastupstva od 20. septembra 1912. raspisuje se ovime natjecaj za mjesto drugog občinskog liječnika sa sjelom u Matuljama ili u blizini Matulja. Godišnja plaća sa paušalom za konja ustanovljuje se prema odluci občinskog zastupstva na K 4080 — isplativo u mjesečnim anticipativnim obrocima, osim toga primati će ustanovljene pristojbe za liječničke posjete.

Lječnik će biti dužan liječiti posve siromašne, dočim će mu putni trošak biti isplaćen iz občinske blagajne, a kao zdravstveni organ občine, voditi će zdravstveno uređovanje.

Službena pogodba, koja se može uvidjeti kod podpisanoq sklopi ti će se sa liječnikom iz imenovanja istoga po obč. zastupstvu.

Natjecatelji imadu podnesti svoje molbe do 27. oktobra 1912. ovom obč. po. glavarstvu, oblativ ih diplomom sveukupnog liječništva, svjedocbom o dočudacima službovanju i državljanstvu.

Natjecatelji moraju biti hrvat-ke ili slovenske narodnosti, a glede informacija neka se obrate na podpisano.

Obćinske poglavarstvo :
KASTAV, dne 25. septembra 1912.
Načelnik: Jelašić.

Primili smo u komisiju od dr. Ivan Zucco

Zbirka zakona
potrebnih u javnom životu u Istri i druguda.

Cijena 2 K bez poštarine. Naruče prima

Tiskara, knjigovežnica i papirnica
Laginja i dr., Pula
ulica Giulia br. 1.

Družbine svieće!

Preuzeo sam zastupstvo za Istru stearskih svieća od kojih dobiva korist družba sv. Cirila i Metoda za Istru. Od ove godine unapried imam u zalihii sljedeće tri vrsti:

„LADA“ najbolja vrst stear. svieća à K 90-- po 100 zamota.
„DANIGA“ druga vrst à K 75-- po 100 zamota.
„VESNA“ treća vrst à K 58-- po 100 zamota.

Cijene razumievaju se postarvo na kodvor ili parobrod u Puli, uz gotovo sa 2%, popusta ili na tri mjeseca počeka.

Lacko Križ - Pula.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 1A.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Br. 1278. 3-3

Natjecaj.

U smislu zahtjeka obč. zastupstva od 20. rujna t. g. raspisuje se ovime natjecaj za mjesto tajnika kod ove občine sa plaćom godišnjih K 1440.

Natjecatelji za ovo mjesto imaju dokazati:

- a) austrijsko državljanstvo,
- b) starost od najmanje 30 god.
- c) potpuno uživanje građanskih prava,
- d) zdrav tjelesni ustroj,
- e) bezprikoran glas i čudoredno ponašanje.

Osim toga morati će natjecatelji dokazati, da posjeduju svrstiva i posebnu

spremu za obavljanje mjesta kao što i poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pismu a po mogućnosti također talijanskog i njemačkog jezika. Služba traje jednu godinu provizorno.

Molbe imaju se podnesti podpisaneome Glavarstvu do 20 listopada 1912.

Glavarstvo občine:
OMISALJ, dne 29 rujna 1912.

OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskari Laginja i drug. u Puli ulica Giulia 1. uz cennu od 2 do 10 para.

Austro-hrvatsko
parobrodarsko društvo na čimice u Puntu.
Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravništvo na Rieči, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red
vrijedi od 1. listopada 1912 do opeviza.
Pruga: Puntat-Rijeka.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI
registrana zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uioške, koje ukamačuje uz

4 1/2 %
čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAJTE POSVUDA
:: NASE IGRAČE KARTE ::

PRIMORKA

PRODAJU SE U TISKARI, PAPIRNICI I KNJIGOVEŽNICI LAGINJA i dr., PULA.

Sraki dan	Odl i Ool	Postaje	Dol i Odl	Sraki dan	po podne
5.45	odl	VPUNAT	dol	5.45	4.50
6.10	dol	Krk	odl	6.10	4.35
6.10	dol	Glavotok	odl	6.10	4.25
7.05	odl	Mališka	dol	7.05	3.35
7.35	odl	Omišalj	dol	7.35	3.0
7.45	dol	Rijeka	dol	7.45	2.55
8.30	dol		odl	8.30	2.10
8.35	odl		dol	8.35	2.0
9.30	dol		odl	9.30	12.55

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utork	Petak
5.45	5.45	VRJEKA	5.45	5.45
6.10	6.10	Opatija	6.10	6.10
6.10	6.10	Belj	6.10	6.10
7.05	7.05	Merag	7.05	7.05
7.35	7.35	Krk	7.35	7.35
7.45	7.45		7.45	7.45
8.30	8.30		8.30	8.30
8.35	8.35		8.35	8.35
9.30	9.30		9.30	9.30

Od 1878! --- Posvuda čuveni glasoviti obljubljeni domaći liak. ---
Kod većih naručbi znatan popust.

Ljekarnika **A. THIERRY-a balsam**
Zakonom zaštićeno. Svako pariranje, opozastanje i preprodaja drugih balzama sa zavaravajućom markom progoni se kaznom po sudu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja proklesli želudca, upala jetara i slezene, pomanjkanje kod inflience, bolesti želuca, upala jetara i slezene, pomanjkanje stolice, zubobolje i usnih bolesti, traganje zglobova, opekline, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 li i vel. po-bna loca K 5.50

Thierry-eva jedino prava confi-folijaka mast
sigurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otekline, otečala, upala, abscesa odstranjuje sva strana tjelesa, koja su došla u tjeelo pa često prelaznena operacije, koje su sa bolima i upalima, ljekovita kod još tako starih rana, 2 ponde stoje K 5.50.

U trgovini u Pripradu
A. Thierry u Pripradu
Djelava se u svim većim ljekarnama.
Na veliko u ljekarn. drogerijama.

Sraki Srijedu	POSTAJA	Sraki Srijedu
7.35	VRJEKA	7.30
8.10	Opatija	6.45
8.20		6.35
8.35	Lovran	6.20
8.40		6.10
12.30	Rab	2.50

Sraki Nedjelj.	Odl. Dol.	Postaje	Dol. Odl.	Sraki Nedjelj.
7.55	odl	VRJEKA	dol	7.50
8.10	dol	Opatija	odl	8.45
8.20	odl		dol	8.35
8.35	dol	Lovran	odl	8.15
8.40	odl		dol	8.10
1.25	dol	LOŠINJVELI	odl	8.30

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE
kao motore sa našta anstava DIESEL najviše leže konstrukcije, prvotni troškovi po konjskoj snazi su vrlo niske, motore na plin (gas), benzina, teštinu, kameno ulje za obrtničke, poljodjeljske i električne namjestaje snage, daje namjestaje na motorni plin proizvodnje:

DRAŽOJANSKA TVORNICA MOTORA
na plin d. d.
(A. G. Dresler Gasmotorenfabrik vormals MORITZ HALLE, DRESDEN)

na najveća specialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:
Tehnička poslovnica:
EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolo 2p.
Dobivaju se potpune opreme za obrtnička i industrijska poduzeća
Cijenik na zahtjev besplatno i bez poštarine.
Dopisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

Sraki dan	Odl i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Sraki dan
7.50	odl	VRJEKA	dol	7.50
8.45	dol	Puntat	odl	8.45
8.50	odl		dol	8.50
9.30	dol	Rijeka	odl	12.55

Sraki dan	Odl i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Sraki dan
7.50	odl	VRJEKA	dol	7.50
8.45	dol	SV. MARIN	dol	8.15
8.50	odl		dol	8.10
8.30	dol	Šilo	dol	8.30
8.40	odl		dol	8.30
7.10	dol	Čitradica	odl	7.10